

Statenmededeling

Onderwerp

Principebesluit tot geldlening en aanvullende subsidie t.b.v. de realisatie van een bezoekerscentrum op de militaire erevelden Bergen op Zoom

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het principebesluit om onder nader overeen te komen voorwaarden een geldlening à € 925.000,- en een aanvullende subsidie in de vorm van een begrotingssubsidie van € 112.500,- te verstrekken aan de Stichting Bezoekerscentrum Militaire Erevelden voor de realisatie van een bezoekerscentrum tussen de Canadese en Britse erevelden in Bergen op Zoom.

Aanleiding

In de gemeente Bergen op Zoom is sprake van een voor ons land unieke situatie: op amper vijftig meter van elkaar liggen een Canadees ereveld en een Brits ereveld. Het belang van deze begraafplaatsen blijkt o.a. uit het feit dat de Canadese overheid de jaarlijkse herdenking op het ereveld in Bergen op Zoom sinds 2014 heeft aangemerkt als 'The Memorial Day of Canada in The Netherlands'. Vanaf 2017 wordt gewerkt aan de realisatie van een bezoekerscentrum tussen de twee militaire erevelden, waar het belang van de Slag om de Schelde en de rol van West-Brabant in deze slag worden geduid en waar de gesneuvelde militairen op de erevelden een gezicht krijgen. Met het bezoekerscentrum kan ook worden beantwoord aan de toenemende vraag naar toegesneden educatief bezoek. Het is de hiervoor opgerichte stichting Bezoekerscentrum Militaire Erevelden Bergen op Zoom tot op heden echter niet gelukt om te komen tot een sluitende begroting voor de bouw. Met de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen hebben we nu afspraken gemaakt om te komen tot een sluitende begroting voor de bouw.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn op grond van de Algemene Subsidieverordening Noord-Brabant (Asv) bevoegd subsidies in de vorm van begrotingssubsidies en geldleningen te verstrekken en op grond van de Provinciewet bevoegd om

Datum

8 april 2025

Documentnummer

GS: 6104840

PS: 6114359

Programma

Cultuur, Sport en Erfgoed

hiertoe overeenkomsten aan te gaan. Indien de investering via het provinciaal Ontwikkelbedrijf loopt zijn Gedeputeerde Staten op grond van het Beheersstatuut voor het Ontwikkelbedrijf bevoegd dergelijke investeringsbeslissingen te nemen, mits het ermee gemoeide voorcalculatorische verlies en/of risico niet minstens € 5,0 miljoen bedraagt. Provinciale Staten worden op basis van het Beheersstatuut voor het Ontwikkelbedrijf bij investeringsbeslissingen waarover PS niet zelf beslissen via een Statenmededeling op de hoogte gesteld, en PS kunnen hiervan kennisnemen op basis van hun controlerende rol.

Datum

8 april 2025

Documentnummer

GS : 6104840

PS : 6114359

Rollen en belangen

In 2014 hebben we rondom de 70^e herdenking van de Slag om de Schelde een 'Memorandum of Understanding' ondertekend, waarin de Canadese overheid, de provincies Zeeland en Noord-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom de intentie uiten om de (Canadese) oorlogsinspanningen in Zuidwest-Nederland beter onder de aandacht te brengen en in herinnering te houden.

Met het nieuwe beleidskader Levendig Brabant 2030 is herdenken en herinneren structureel onderdeel van het beleid geworden. Binnen de verhaallijn 'Bevochten Brabant', welke is gericht op militair erfgoed, speelt het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol. We hechten hierbij waarde aan het levend houden van de herinnering aan oorlog, het herdenken van slachtoffers van conflicten, het vieren van bevrijding en vrijheid en de instandhouding van vrede, democratie en rechtstaat. Voor de realisatie van het bezoekerscentrum zijn we naast partijen als de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenberg en het vfonds een belangrijke financier.

Kernboodschap

- 1. De Provincie verstrekt een lening van € 925.000 en een aanvullende subsidie van €112.500 aan de stichting Bezoekerscentrum militaire erevelden Bergen op Zoom.*

Door het verstrekken van deze lening en aanvullende subsidie geeft de provincie de stichting de mogelijkheid om het bezoekerscentrum tussen de Canadese en Britse erevelden in Bergen op Zoom te realiseren. De totale investering voor het gebouw is €2.414.000,-. De stichting heeft hiervoor al een bedrag van €1.264.000,- aan toezeggingen voor subsidies binnen, waaronder €250.000,- van de Provincie Noord-Brabant (GS besluit uit 2021) en €600.000 van het vfonds. Met de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenberg zijn afspraken gemaakt over de financiering van het resterende bedrag van €1,15 miljoen. Vanuit het Ontwikkelbedrijf zal een lening worden verstrekt aan de stichting van €925.000,- met een looptijd van 30 jaar en een rente van 0,5%. Daarnaast wordt de reeds toegekende provinciale subsidie uit 2021 van €250.000,- opgehoogd met €112.500,- tot €362.500,-.

2. *Ook de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen dragen extra bij om te komen tot een sluitende begroting voor de bouw.*

De drie gemeenten dragen samen €112.500 bij als subsidie voor de realisatie van de bouw. Daarnaast dragen zij gezamenlijk structureel €57.000 bij in de exploitatie van de stichting en staan zij voor de volledige looptijd van de provinciale lening garant voor de eventuele tekorten op de exploitatie van de stichting.

3. *Met de realisatie van het bezoekerscentrum op de militaire erevelden draagt de stichting bij aan de ambitie en doelstellingen van het beleidskader 'Levendig Brabant 2030.*

De ambitie uit het beleidskader Levendig Brabant 2030 is dat cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd bijdragen aan een levendig Brabant voor iedereen. Wij bouwen aan een Brabant dat onderscheidend is en waar tradities en innovatie samengaan. We willen in Brabant aan de hand van ons erfgoed onze geschiedenis beleefbaar maken en doorgeven aan volgende generaties. De vier verhaallijnen blijven de pijlers van het erfgoedbeleid. De stichting geeft hier met de realisatie van het bezoekerscentrum op de militaire erevelden verdere invulling aan en sluit aan bij de doelstellingen uit het beleidskader Levendig Brabant.

4. *Door het principebesluit nu te nemen, krijgt de stichting in aanloop naar de herdenking en viering van 80 Jaar Vrijheid in 2025 zekerheid over de realisatie van het bezoekerscentrum.*

Zoals genoemd in het bestuursakkoord "Samen maken wij Brabant" herdenken en vieren we van september 2024 tot en met augustus 2025 80 jaar Vrijheid na de Tweede Wereldoorlog. Dit heeft zowel nationaal als internationaal veel aandacht. Door het principebesluit nu te nemen, ontstaat er zekerheid bij de stichting over de realisatie van het bezoekerscentrum en geeft de starthandeling van de bouw tijdens 80 Jaar Vrijheid een impuls aan de bekendheid van en toekomstig bezoek aan het bezoekerscentrum. De starthandeling van de bouw staat daarnaast gepland vlak voor het bezoek van 1.100 Canadese scholieren aan Bergen op Zoom, die samen met scholieren uit Bergen op Zoom aan een project rondom de soldaten op de erevelden werken. Dit bezoek wordt mede mogelijk gemaakt door Brabant Herinnert.

Consequenties

1. *De nog op te stellen geldleningsovereenkomst, subsidiebeschikking en de samenwerkingsovereenkomst regelen de totstandkoming van de provinciale subsidie.*

In de subsidiebeschikking en de geldleningsovereenkomst worden de provinciale vereisten opgenomen bij de geldlening, zoals het doel van de lening, de opname, de exploitatie, te betalen rente en aflossing, te verstrekken zekerheden, rapportages, verzekering en opeisbaarheid en eventuele opschortende voorwaarden. Deze worden op een later moment ter besluitvorming voorgelegd aan het college van GS.

Datum

8 april 2025

Documentnummer

GS : 6104840

PS : 6114359

Europese en internationale zaken

Op grond van zekerheden en solvabiliteit is berekend wat conform de uitgangspunten van de Europese Commissie een marktconform rentepercentage is voor de geldlening. De aan de provincie gevraagde rente zit hier onder (0,5%), en het rentevoordeel dat daarmee ontstaat is staatssteun. De lening is bedoeld voor instandhouding cultuurhistorie en ontwikkeling museumactiviteiten. Daarom kan de staatssteun, die het rentevoordeel oplevert, onder de cultuurvrijstelling worden gebracht.

Communicatie

Er is een persbericht samengesteld door de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenberghe, stichting Bezoekerscentrum militaire erevelden Bergen op Zoom en de provincie Noord-Brabant (Zie bijlage).

Vervolg

Uw Staten worden via het Meerjarenperspectief Ontwikkelbedrijf geïnformeerd over de voortgang van de geldlening aan de stichting Bezoekerscentrum militaire erevelden Bergen op Zoom.

Bijlagen

Geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Datum

8 april 2025

Documentnummer

GS : 6104840

PS : 6114359